

Asia: VN/4507/2021

Lausuntopyyntö työryhmän luonnoksesta maankäyttösektorin ilmastosuunnitelmaksi (MISU)

Lausunnonantajan lausunto

1. Onko ehdotettu maankäyttösektorin ilmastosuunnitelman toimenpidekokonaisuus tasapainoinen, vaikuttava ja toteuttamiskelpoinen?

Toimenpidekokonaisuus ei ole tasapainoinen eikä tarpeeksi vaikuttava. Toimenpidekokonaisuus ei aseta tarpeeksi kunnianhimoisia tavoitteita eikä suunnitelmia hiilinielujen kasvattamiselle eikä luonnon monimuotoisuuden parantamiselle. On erikoista, miksi suunnitelmissa ei ole hyödynnetty Ilmastopaneelin 1/2021 raporttiin laatimia tarkkoja laskelmia tarvittavista nielu ja päästövähennystavoitteista vaan ministeriöt ovat kehittäneet omia laskelmia. Väistämättä tulee sellainen ajatus, että halutaan saada näyttämään suunnitelma paremmalta kuin se oikeasti on. Ilmasto- ja luontokato ovat IPCC:n uusimpien raporttien valossa suurimpia ihmiskunnan tulevaisuutta uhkaavia tekijöitä, minkä vuoksi niissä jos missä tulisi noudattaa varovaisuusperiaatetta. Suomessa varovaisuusperiaatetta ei kuitenkaan ole haluttu noudattaa vaan on yritetty laskentakikkailuilla saada omat hiilinielut ja -nielutavoitteet näyttämään paremmilta kuin ne todellisuudessa ovat.

Toimenpiteissä on otettava käyttöön taloudellisia ohjauskeinoja, joiden vaikutukset ovat selvitysten mukaan suurimpia. Tällaisia ovat muun muassa maankäyttömaksu pellonraivaukseen ja rakentamiseen. Lisäksi Ilmastopaneeli on raporteissaan ottanut kantaa myös hakkutasojen määriin ja haakkuutasoja ei suunnitelmassa huomioida lainkaan. Suunnitelmaan tulisi lisätä Ilmastopaneelin mukaiset maksimihakkuutasot. Maankäyttösektorin ilmastosuunnitelmassa tulisi hyödyntää myös Luontopaneelin suosituksia luonnon monimuotoisuuden parantamiseksi.

2. Toimeenpanon näkökulmasta maankäyttösektorin ilmastosuunnitelmassa hyväksyttävyyys ja oikeudenmukaisuus ovat tärkeitä. Arvioi niiden toteutumista suunnitelmassa.

Oikeudenmukaisuuden näkökulmasta on tärkeää huomioida myös nykyisen ja tulevien sukupolvien elinolosuhteet. Nykyisellä suunnitelmalla nykyisten ja tulevien sukupolvien elinolosuhteet tulevat vaarantumaan, koska suunnitelmassa ei ole tarpeeksi kunnianhimoisia tavoitteita, suunnitelmia ja

toimenpiteitä hiilinielujen kasvattamiseen ja luonnon monimuotoisuuden säilyttämiseen. Oikeudenmukaisuusnäkökulmasta toimenpiteitä pitää asettaa kaikille sektoreille tasapuolisesti, mutta selkeästi tällä nykyisellä suunnitelmassa maataloutta- ja metsätaloutta kohdellaan hellempin kuin muita aloja. Hyväksyttävyyden kannalta on myös lisätä sellaisia taloudellisia kannustimia, jotka kasvattavat hiilinieluja ja parantavat luonnon monimuotoisuutta ja samanaikaisesti poistaa sellaiset tukimuodot, jotka heikentävät hiilinieluja ja luonnon monimuotoisuutta.

3. Muuta huomioitavaa suunnitelmaluonnoksesta.

Creatura on pettynyt maankäyttösektorin ilmastosuunnitelman valmisteluun, koska valmisteluprosessiin sai osallistua vain tarkkaan valitut tahot, eikä kansalaisilla ja kansalaisjärjestöillä ole ollut mahdollista vaikuttaa valmisteluun kuin vasta lausuntovaiheessa.

Kuusiola Timo
Creatura Think & Do Tank ry